

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615010261
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5615010261.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Vladimíra Kuráka, na verejnom zasadnutí konanom 10. septembra 2019 prejednal odvolanie podané obžalovaným F. F. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/101/2015 z 18.2.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného F. F. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/101/2015 z 18.2.2019 bol obžalovaný F. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák., v znení účinnom do 31.8.2015, na skutkovom základe, že:

v rozpore s ustanovením § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších právnych predpisov v presne nezistenom čase koncom mesiaca máj 2014 dal pokyn na výrub stromov nachádzajúcich sa v lokalite zvanej F., k.ú. E. X., okres E. F., v poraste č. XX na parc. Č. KN-C 2073, ktorá je vedená ako lesné pozemky a patrí Urbáskemu pozemkovému spoločenstvu Liptovský Hrádok, mestská časť L., IČO: 17 057 752, na základe ktorého bolo vyrúbaných 80 stromov, a to 78 smrekov obyčajných, 1 jedľa biela, 1 buk lesný v celkovej hodnote 3 476,38 eur, bez predchádzajúceho písomného súhlasu odborného lesného hospodára a bez vyznačenia ťažby.

Za tento prečin bol obžalovaný odsúdený podľa § 306 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne. V písomných dôvodoch poukázal na to, že sa nedopustil skutku, ktorý mu je kladený za vinu, resp. skutok nie je trestným činom. V súdenom prípade absentuje naplnenie subjektívnej aj objektívnej stránky trestného činu, za ktorý bol prvostupňovým súdom odsúdený. Chýba relevantné vyčíslenie škodlivého následku. V uvedených súvislostiach zdôraznil, že pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda zahŕňa aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Poškodeným v trestnom konaní bude vo vzťahu k majetkovej ujme majiteľ, prípadne užívateľ lesa a vo vzťahu k ekologickej ujme bude vykonávať oprávnenia poškodeného štát. V riešenej veci nebol na strane poškodeného za štát zastúpený nijaký štátny orgán. V prejednávanej veci vystupovalo na strane poškodeného Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovský Hrádok, mestská časť L., pričom si žiadnu škodu neuplatnilo a žiadna mu ani nevznikla, keďže všetko vyrúbané drevo bolo predané za trhovú cenu, teda výrub stromov bol na základe žiadosti tohto spoločenstva a toto spoločenstvo malo z výrubu zisk. Ďalej namietal, že znalecký posudok vypracovaný Ing. Jánom Mazurekom, v trestnom konaní po zrušení v poradí prvého rozsudku, po podaní obžaloby, bol získaný v rozpore s Trestným poriadkom, jedná sa o nezákonný dôkaz, pretože bol zaobstaraný porušením zákona, a preto nie je možné naň prihliadať pri dokazovaní

viny obžalovaného. Uviedol, že po podaní obžaloby sa stáva prokurátor stranou v súdnom konaní a má rovnaké práva ako obžalovaný, to znamená, že v súdnom konaní prokurátor stráca rozhodovacie právomoci, a preto môže v súdnom konaní vyžiadať znalecký posudok len za rovnakých podmienok ako obžalovaný, t.j. len na podklade žiadosti. V konaní pred súdom teda nepriberá prokurátor znalca uznesením, nakoľko rozhodovaciu právomoc pred súdom má len súd a už vôbec takúto právomoc nemá poverený príslušník polície, a to ani na základe písomného pokynu prokurátora. Policajt a prokurátor môžu pribrať znalca uznesením len v prípravnom konaní. V uvedených súvislostiach tiež uviedol, že menovaný znalec urobil taktiež iba odhad ceny vyrúbaných stromov, vychádzajúc zo štatistických údajov, priemerného veku drevín, priemernej kvality a priemerného objemu dreva; nevychádzal z konkrétneho objemu konkrétnych vyrúbaných stromov, čo už v dobe vypracovania znaleckého posudku ani nemohol, lebo drevo bolo predané a nemohol tak vykonať jeho ohliadku. Znalec neposudzoval konkrétne stromy, nevidel ich. Znalec nepostupoval pri určení rozsahu škody podľa vyššie opísaných zákonných postupov a ani nezohľadnil bonitu vyrúbaných stromov, teda ich vek a zdravotný stav, čo by malo vplyv na bonitu stromov tak, ako to požadoval krajský súd vo svojom uznesení, ktorým zrušil rozsudok okresného súdu, a teda jeho vyčíslenie hodnoty vyrúbaných stromov je nepresné. Je toho názoru, že na relevantné posúdenie škody je nevyhnutné byť osobne prítomný pri obhliadke konkrétnych vyrúbaných stromov. Z fotodokumentácie nevidno stav stromov, nevidno do vnútra kmeňa, či je zahnutý, zdravý, alebo aký je jeho stav, čo potvrdil pri výsluchu p. C.. Na presné vyjadrenie hodnoty dreva je nutné ho vidieť, obzvlášť pri trestných činoch proti životnému prostrediu. Trvá na názore, že vyrúbaním stromov nedošlo ku žiadnej škode a nedošlo k výrubu v stanovenom rozsahu potrebnom na možnosť subsumovania pod trestný čin, za ktorý je trestne stíhaný. Jednalo sa v značnej miere o kalamitné drevo a urbárske spoločenstvo všetko vyrúbané drevo trhovo predalo. Podľa jeho názoru súd nemôže prihliadať na závery znaleckého posudku, pretože ide o nezákonný dôkaz, získaný v rozpore so zákonom. Odborné vyjadrenie nachádzajúce sa v spise od p. C. je všeobecné, nevzťahujúce sa na konkrétnu vec a nedostatočné, a preto nie je dôkazom o výške škody, resp. rozsahu výrubu stromov. Spis Okresného úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, sp. zn. OÚ-LM-PL0-2015/006269/HAL, kde sa okrem iného nachádza aj výpočet hodnoty drevnej hmoty stromov, nesúvisí s touto trestnou vecou, pretože sa jednalo o posúdenie výrubu stromov v inej časti lesnej parcely, ako je časť, ktorá je predmetom tohto trestného konania. Boli tam vyrúbané iné stromy a v inom počte; nejde o totožný výrub, ale o výrub v inej lokalite, preto ani tento listinný dôkaz nemôže slúžiť na zistenie rozsahu vyrúbaných stromov v prejednávanej veci. Z uvedeného vyplýva, že nebola naplnená objektívna stránka trestného činu - škodlivý následok v stanovenom rozsahu. Je tiež toho názoru, že nechcel konať v rozpore s predpismi na úseku lesného hospodárstva, ani nevedel, že jeho konanie je v rozpore s týmito predpismi. Pri doznačovaní hranice výrubu konal v dobrej viere podľa dovtedy zaužívaného postupu, čo aj potvrdili svedkovia p. F. a Ing. B., a ktorý mu vyplýval aj zo zmluvy o výkone služieb lesníka (čl. 3 ods. 1 zmluvy č. 1/2010 zo dňa 1.1.2010). Nemohol vedieť, že nová lesná hospodárka tento postup namietne a neskôr ho nahradí aj na mieste lesníka. Doznačenie považoval za potrebné pre upresnenie značenia kvôli vysokej hustote porastu, kvôli najvhodnejšiemu spôsobu ťažby v danej lokalite pomocou lanovky a jednalo sa o kalamitnú ťažbu, čiže nechcel konať v rozpore s predpismi na ochranu životného prostredia, ale presne naopak. Pokyn na výrub dal vykonávajúcej firme v súlade s platným povolením odborného lesného hospodára v čase jeho platnosti a v povolenom objeme (súhlas na ťažbu dreva č. 4/4/2014 zo dňa 22.4.2014 s platnosťou do 31.5.2014). Nebolo preukázané, že v dôsledku jeho konania, či v priamej súvislosti so správaním sa obžalovaného, došlo k výrubu aj po povolenom termíne alebo nad rozsah povoleného objemu. Bolo preukázané, že vydal pokyn na výrub v čase platnosti povolenia, čo vyplýva aj zo skutkovej vety obsiahnutej v obžalobe: „...koncom mesiaca máj 2014...“. Nedal teda pokyn na výrub bez predchádzajúceho písomného súhlasu odborného lesného hospodára a bez vyznačenia ťažby. Písomný súhlas bol, pokyn bol vydaný počas trvania súhlasu a ťažbu vyznačila odborná lesná hospodárka; ťažbu len doznačil v dobrej viere, ako je vyššie opísané. V konečnom dôsledku bol vyťažený objem stromov v súlade s objemom povoleným v súlade so súhlasom č. 4/4/2014. Pri správaní sa a jeho konaní chýba subjektívna stránka prečinu porušovania ochrany stromov a krov; absentuje jeho vnútorný psychický vzťah k protiprávnemu konaniu, t.j. chcieť a uvedomiť si protiprávnosť svojho konania. Poukázal aj na princíp „ultima ratio“. Navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a aby ho spod obžaloby oslobodil.

Poškodená strana Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovský Hrádok, mestská časť L., v písomnom vyjadrení k odvolaniu obžalovaného prostredníctvom svojho splnomocnenca uviedla, že okresný súd správne vyhodnotil vykonané dôkazy, ako aj úmysel obžalovaného konať v rozpore s predpismi na úseku lesného hospodárstva. Stotožňuje sa s názorom okresného súdu, keď uznal obžalovaného vinným z

prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Na podklade podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného F. F. nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Okresný súd v konaní postupoval tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Starostlivo objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. Vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne. V odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti a prečo vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, taktiež akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, krajský súd nemá žiadne pochybnosti, že súdený skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný F. F.. V tomto smere okresný súd veľmi výstižne a presvedčivo v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich dospel k záveru o vine obžalovaného. Na takomto základe potom okresný súd vyvodil z dôkazov o podstate súdeného trestného činu zistenia, ktoré sú správne. Dôvody napadnutého rozsudku sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Odvolací súd znovu pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolaciemu súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých samosudkyňa okresného súdu založila svoje odsudzujúce rozhodnutie.

Na tomto mieste odvolací súd poukazuje na nasledovnú časť odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa:

„Vykonaným dokazovaním, zhodnotením všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti, súd dospel k záveru, že skutok, ktorý je popísaný vo výrokovvej časti rozsudku sa stal, dopustil sa ho obžalovaný F. F., ktorý svojím konaním naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom do 31.8.2015, po subjektívnej, ako aj objektívnej stránke, preto ho uznal vinným z jeho spáchania.

Hoci obžalovaný v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní popieral spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že obžalovaný F. F. sa dopustil skutku tak, ako je uvedený vo výroku tohto rozsudku, a pri uznaní viny súd vychádzal z výpovedí jednotlivých svedkov, ktorí boli na hlavnom pojednávaní vypočutí, najmä Ing. F. C., ktorej výpovede sú v zhode s výpoveďami P. Q. a P. X., zhodne potvrdili skutkové okolnosti, ktoré obžalovaný namietal a spochybňoval, ako aj zo zabezpečených listinných dôkazov, najmä z príslušnej fotodokumentácie z obhliadky miesta činu, ktorá konkrétne dokumentuje, ktoré stromy sú predmetom tohto skutku a aké stromy boli vyrúbané.

Svedkyňa Ing. C. zreteľne popísala, čo zistila kontrolou v poraste č. XX, kde síce bol plánovaný výrub, ale v inej časti, ktorá bola aj riadne vyznačená, pričom toto značenie sa našlo pri všetkých obhliadkach. Plocha, ktorá bola vyrúbaná, vyznačená nebola. Písomný súhlas na ťažbu č. 4/4/2014 zo dňa 22.4.2014

s platnosťou do 31.5.2014, ktorý vydala sa týkal predrubnej náhodnej ťažby z dôvodu veternej kalamity. Výrub, ktorý v poraste XX zistila a oznámila na polícii ako neoprávnený, a ktorý je predmetom skutku, bol však vykonaný bez predchádzajúceho vydania súhlasu na ťažbu dreva a nebol vyznačený. Zároveň potvrdila, že na vyznačenie ťažby v tejto časti porastu nikomu súhlas nedala. To, čo ona vyznačila na ťažbu bol polom, prevažne buky, a to čo bolo vyťažené boli zdravé stromy, prevažne smrek. Časť porastu, ktorá sa mala vyťažiť, vyznačila tak, aby o tom vyznačení nebola žiadna pochybnosť. Prístup do tejto oblasti bol dobrý, pretože sa v nej ťažilo už predtým. Mala za to, že týchto 80 neoprávnene vyrúbaných stromov bolo náležite odmeraných, odfotených a zaznamenaných obhliadkou v policajnej dokumentácii. Poukázala aj na dôležitú skutočnosť, že na porastových stenách stromov, ktoré stáli, sa nenachádzali žiadne označenia a tie sa tam nenachádzali ani v priebehu víkendy, kedy sa uskutočnilo dokumentovanie políciou. Tieto biele kríže sa objavili na stromoch stojacich po obvode plochy, ktorá bola nelegálne vyrúbaná až neskôr, keď bola na terénnej pochôdzke s Ing. P.. To, že išlo o stromy vyrúbané v tomto období a nie pri skoršej ťažbe bolo možné usúdiť z toho, že išlo o čerstvé zrezané kmene, o čom svedčí aj fotodokumentácia. Určite nie je pravdou, ak obžalovaný tvrdí, že dala súhlas na dovyznačenie, pretože nemohli nájsť hranicu vyznačenia a to z dôvodu, že hraničný strom, na ktorom je vyznačený kríž tam doposiaľ stojí.

Výpoveď svedkyne Ing. C. súd vyhodnotil ako jasnú, logickú, presvedčivú a dôveryhodnú. Táto nebola jediným dôkazom, ktorý by usvedčoval obžalovaného. Taktiež výpovede svedkov P. Q. a P. X. pôsobili presvedčivo a dôveryhodne, hoci sa pôvodne o skutku dozvedeli od svedkyne Ing. C.. Všetci traja svedkovia podrobne popísali okolnosti, za ktorých sa dozvedeli o nelegálnom výrube stromov, boli prítomní na mieste nelegálneho výrubu a ich výpovede v skutkových okolnosti boli zhodné nielen navzájom, ale v zhode aj s inými vykonanými dôkazmi, najmä s výsledkom obhliadky miesta činu a v priebehu nej zabezpečenou fotodokumentáciou. Skutočnosti zistené z týchto dôkazov sú v zhode aj s údajmi z písomného súhlasu na ťažbu č. 4/4/2014, z ktorého vyplýva, že písomný súhlas na ťažbu bol vydaný do 31.5.2014 a po tomto dátume bez súhlasu OLH nebol nik oprávnený vykonať vyznačenie, resp. doznačenie ťažby a ani na jej vykonanie v poraste č. XX bez písomného súhlasu OLH (v zmysle príslušných právnych predpisov ani v inom poraste). Z výpovede svedka V. je však zrejmé, že sa v ťažbe v tomto poraste pokračovalo aj napriek tejto skutočnosti a to do času, kým ich svedok F. neupozornil, že nastali problémy, v dôsledku ktorých je treba ťažbu prerušiť.

Nie je žiaden dôvod, aby súd výpovede svedkov Ing. C., P. Q., P. X. nehodnotil inak než objektívne a nezaujaté, a súd ich za také považuje aj z dôvodu absencie akéhokoľvek vzťahu ku stranám konania, či motívu alebo snahy poškodiť obžalovanému alebo prikrášiť vnímané fakty. Podľa názoru súdu u svedkyne Ing. C. absolútne absentuje motív nehovoriť pravdu o zistených skutočnostiach, ako sa na to snažil poukázať obžalovaný na hlavnom pojednávaní. Fakty uvádzané svedkami potvrdzuje aj samotný hlavný radca Okresného úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, vo svojom zázname z vykonanej terénnej pochôdzky zo dňa 18.7.2014, kde poukazuje na to, že písomný súhlas na ťažbu drevnej hmoty bol vydaný OLH len na ťažbu vývrátov s platnosťou do 31.5.2014 (150 m³). Pri terénnej pochôdzke na predmetnej ploche z celkového počtu vyrúbaných 80 ks, zaznamenal ešte aj výrub hnilobou nepoškodených relatívne zdravých jedincov cca 10 ks, ktoré zrejme ťažbová pracovná skupina odstránila za účelom rozšírenia trasy, pre stavbu lanovkového systému, pričom na postavenie alternatívnej trasy lanovky, mohla byť použitá stará lanovková trasa k JPRL č. 89ab,90 (postihnuté tiež vetrom a podkôrnym hmyzom), čo bolo konkrétne na zväžení pracovníkov ťažbovej skupiny, aby do budúca použili šetrnejší spôsob prípravy stavby lanovkového systému, ktorý bude v záujme ochrany majetku vo vlastníctve všetkých podielnikov pozemkového spoločenstva. Je potrebné poukázať na to, že preto sa v zásade výrub týchto 10 zdravých stromov ani nemohol klásť za vinu obžalovanému. Ďalej orgán na úseku lesného hospodárstva konštatoval, že OLH Ing. F. C. vydala písomný súhlas na ťažbu len popadaných stromov vplyvom vetra, sústredených prevažne na Z 1/2 JPRL č. 92 1.ps, čo nesúhlasí s vykonanou ťažbou na V 1/3 predmetnej JPRL.

Pokiaľ sa týka bonity a zdravotného stavu neoprávnene vyrúbaných stromov, výpovede svedkov sa rôznili, a túto bonitu namietal aj obžalovaný. Svedkovia Ing. C., Q., X. uviedli, že vyrúbané stromy boli zdravé, čo potvrdzuje aj výsledok obhliadky miesta činu, taktiež svedok V., ktorý ťažbu vykonával osobne vypovedal, že vyťažené stromy boli zdravé. Výslovne uviedol, že vyťažili najmä smrek, ktoré stáli a boli podľa neho zdravé, boli medzi nimi aj sucháre, no veľmi málo, možno 2 kusy. Naopak svedok F. tvrdil, že v danej lokalite sa jednalo o kalamitnú ťažbu dreva, avšak na druhej strane vypovedal, že pri samotnej ťažbe nebol. K obdobiu, kedy sa vykonávala ťažba svedok F. vypovedal, že v mesiaci jún 2014

bolo na odvozné miesto približených 60 m³ drevnej hmoty, v poraste ostalo ešte 40 m³ na spracovanie. Ťažba sa podľa výpovedí svedkov F. a V. začala najneskôr do 2 týždňov od obhliadky s obžalovaným, podľa svedka F. sa začala ešte v čase platnosti súhlasu, no až keď vznikol problém, zistili, že im súhlas skončil. Ukončenie doby platnosti súhlasu si nepozeral, pretože väčšinou si to strážia horár a OLH.

Z prečítaného uznesenia OO PZ Liptovský Hrádok, ktorým bol prejednávaný skutok odstúpený Okresnému úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, na prejednanie správneho deliktu, a podľa námietky obžalovaného by malo ísť o porušenie zásady „ne bis in idem“ mal súd preukázané, že sa nejednalo o totožný skutok so skutkom, ktorý je predmetom tejto obžaloby, pretože predmetom postúpenia bol skutok špecifikovaný tak, že k nemu došlo pravdepodobne v mesiaci jún 2014, kedy bolo vyrúbaných 90 stromov smrekov obyčajných v hodnote najmenej 2.737,99 eura, rovnako tak rozhodnutím Okresného úradu Liptovský Mikuláš, pozemkový a lesný odbor, bola UPS Liptovský Hrádok uložená pokuta za porušenie zásad vykonávania ťažby, ktorá bola vykonaná v júni 2014 v rozsahu 179,82 m³ a tiež porušenie zásad vykonávania ťažby pri nespracovaní náhodnej ťažby v stanovenom termíne, kedy ťažba bola vykonaná oneskorene v mesiaci september a október 2014, čiže na základe týchto skutkových okolností nemožno zamieňať tie, ktoré boli predmetom vyšetrovania v inej trestnej veci alebo prejednávania v správnom konaní so skutkom, ktorý bol predmetom podanej obžaloby, pretože sa nezhodujú v podstatných okolnostiach, za ktorých boli spáchané.

Obžalovaný trval na tom, že výrub predmetných stromov bol vykonaný v súlade so zákonom a ďalšími predpismi, pretože pokiaľ sa aj vyžaduje na vyznačenie a ťažbu dreva súhlas OLH, tento súhlas si zabezpečil, a to telefonicky od OLH. Ing. C., tesne pred vyznačením, presnejšie doznačením ťažby, pretože ako tvrdil obžalovaný, on doznačil už len 2 biele križe „X“. Uvedenú skutočnosť však svedkyňa OLH Ing. C. poprela, že by jej obžalovaný vôbec ohľadne tejto záležitosti telefonoval, a že by obžalovanému dávala hoci aj telefonický súhlas na vyznačenie a začatie ťažby v danej časti porastu č. XX, práve naopak, aj svedkovia F. a V., ktorí mali potvrdiť, že telefonoval s Ing. C. a táto mu mala dať inštrukcie na vyznačenie ťažby túto skutočnosť nepotvrdili. Vedomosť, že ide telefonovať OLH Ing. C. mali od neho, no s kým skutočne telefonoval a obsah telefonického rozhovoru nepočuli, pretože keď obžalovaný telefonoval neboli priamo pri ňom. Povedal im, že si ide vybaviť telefonát s pani C., oni postupovali ďalej a stretli sa až po ukončení telefonátu, preto túto okolnosť nemohli zodpovedne potvrdiť.

Osobitnú pozornosť po nariadení doplniť dokazovanie odvolacím súdom, súd venoval otázke hodnoty drevnej hmoty, ustáleniu výšky škody a rozsahu činu.

Už z výpovede svedka K. C. vyplynuli dôležité informácie a to, že pri ohodnocovaní vyrúbaných stromov je potrebné vziať do úvahy cenu dreva na pni, pretože ide o cenu, keď strom stojí a nevidieť do jeho vnútra, či je strom zdravý alebo zhnitý (subjekt, ktorý takto kupuje nevidí do vnútra kmeňa, či je zdravý, nahnitý alebo aký je jeho stav) a zdravotný stav stromov nezohľadnil preto, že bral do úvahy, ako keby to bolo drevo predané na pni, čiže stojace drevo v poraste (tým sa zohľadňuje aj páchatelov postoj k bonite vyrúbaného dreva, ktorý tiež nemohol vidieť do vnútra stromov, či sú zdravé alebo choré).

Tieto skutočnosti potvrdil aj znalec svojou výpoveďou a síce, že pri stanovení hodnoty dreva a výšky škody nemožno vychádzať z ceny surových kmeňov, ale dreva na pni, pretože výrub sa uskutočnil na dreve (stromoch) tak, ako stálo v poraste, nik, ani obžalovaný do neho nevidel, či je konkrétny strom zdravý alebo chorý a znalec z pohľadu na pne na fotografiách vylúčil, že by sa týmto výrubom cielene vyrúbali výlučne len stromy choré alebo len stromy zdravé. Z vysvetlení znalca je zrejmé, že pokiaľ by sa malo pri ustálení výšky škody vychádzať z ceny surových kmeňov alebo až po rozdelení dreva na sortimenty, bolo by to v neprospech obžalovaného, pretože do týchto cien vstupujú aj ďalšie náklady na spracovanie dreva, čím sa jeho cena zvyšuje. Najpodstatnejšou okolnosťou, ktorá vyplynula z výpovede znalca je to, že pri cene dreva na pni ide o cenu najnižšiu, akú je možné stanoviť a ide vlastne o cenu dreva stojaceho v poraste tak, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Znalec tiež vysvetlil, akým spôsobom sa pri znaleckom vyčíslení hodnoty/ceny dreva na pni zohľadňuje vek, zdravotný stav a kvalita dreva. Vek stromov je vystihnutý vekom porastu, ktorý v tomto prípade mal priemerný vek 80 rokov (vek porastu je určený v programe starostlivosti o lesy), aj v tomto poraste je možné nájsť stromy vo veku od 60 do 100 rokov, ale berie sa do úvahy priemer. Zároveň v programe starostlivosti o lesy, z ktorého vychádzal, nie je zaznamenané upozornenie, že ide o výrazne rôznoveký porast, čo by mohlo znamenať nejaké závažné odchýlky vo veku stromov. Tiež poukázal na to, že len z fotografií pňov sa nedá usúdiť, aké bolo drevo na pňoch a experta, ktorý by z pňov zistil zdravotný stav lesa, nepozná. Kvalita dreva je zohľadnená v sadzbe. V súhrne teda zdravotný stav a kvalita dreva je určená v hodnotách sadzbou dreva na pni

pre nešťátne subjekty v tuzemsku v spravodajcovi Národného lesníckeho centra a znalec vychádzal z toho, že cena je kvalite primeraná. Významnou je tiež skutočnosť, na ktorú znalec poukázal, že program starostlivosti o lesy, z ktorého vychádzal bol platný v rokoch 2014-2023, a pokiaľ sa výrub uskutočnil v roku 2014, nebol ani dôvod uvažovať o tom, že by bol tento plán neaktuálny, práve naopak, v tom čase najlepšie zohľadňoval stav daných porastov. Vzhľadom na námietky obžalovaného ku realite stavu, ktorý má odzrkadľovať program starostlivosti o lesy, znalec vysvetlil, akým procesom jeho tvorba a schvaľovanie prechádza a údaje v ňom uvedené si niekto len tak nevymýšľa.

Treba ešte poukázať na to, v čom spočívala nesprávnosť, resp. neúplnosť odborného vyjadrenia, ako uviedol znalec išlo o odchýlku v zistenom objeme dreva (73,52 + 0,25 m³ v odbornom vyjadrení a 137,98 + 0,35 m³ v znaleckom posudku) a nesprávne použitej sadzbe/tarife - v odbornom vyjadrení bol nesprávne Spravodaj č. 1/2014 namiesto Spravodaja č. 2/2014 v znaleckom posudku (k výrubu nepochybne došlo v 2. štvrtroku 2014). Súd nemá žiadne pochybnosti o tom, že znalec na výpočet majetkovej hodnoty vyrúbaných stromov použil kvalifikovanejší vzorec a metódu (metóda jednotných objemových kriviek v zmysle vyhlášky), než tomu bolo v odbornom vyjadrení.

Je zrejmé, že obžalovaný namieta, že za účelom vyčíslenia škody alebo rozsahu činu, neboli ohodnotené všetky vyrúbané stromy jednotlivo a len v takom prípade by záver o hodnote mohol byť správny a objektívny. Ako uviedol znalec a súd sa s tým stotožňuje, znalecký posudok má zodpovedať úrovni vedecko-technických poznatkov a znalec na základe svojich odborných vedomostí sa čo najpresnejšie vyjadruje k zadanej znaleckej úlohe (má vylúčiť riziká). Pokiaľ by sme prijali úvahy obžalovaného o nemožnosti v aktuálnom čase sa vyjadriť k hodnote dreva vyrúbaného pred niekoľkými rokmi, pretože znalec nebol na mieste činu a neohodnotil každý z vyrúbaných stromov, nebolo by možné ani v iných prípadoch, kedy sa znalecké dokazovanie vykonáva až s odstupom času od skutku, získať znaleckým dokazovaním relevantné odborné závery. Znalec dostatočne presvedčivo vysvetlil na podklade akých skutočností dospel k výslednému záveru o hodnote vyrúbaných stromov vo výške 3.673,43 eura, z ktorých podkladov vychádzal a aké veličiny vzal do úvahy, a nie je žiaden dôvod jeho odborné závery spochybňovať. Po vykonaní znaleckého dokazovania je preukázané, že obžalovaný svojím konaním spôsobil škodu vo výške 3.673,43 eura, kým v obžalobe a v konaní predchádzajúcom zrušenému rozsudku škoda vykazovala výšku 3.473,08 eura. V tejto otázke, keďže ide o podstatnú skutkovú okolnosť, hoci by nedošlo k zmene právnej kvalifikácie, súd považoval za potrebné ponechať výšku škody tak, ako bola kladená obžalovanému za vinu v obžalobe, pretože v prípade úpravy skutku by mohlo dôjsť k porušeniu zásady zákazu „reformationis in peius“, teda zákazu zmeny k horšiemu a zhoršeniu postavenia obžalovaného, pretože v konaní, ktoré vydaniu tohto rozhodnutia predchádzalo, bolo rozhodnutie odvolacím súdom zrušené len na podklade odvolania podaného v prospech obžalovaného.

K námietke obžalovaného, že UPS Liptovský Hrádok žiadna škoda nevznikla, keďže drevo bolo následne aj tak predané, súd uvádza, že je potrebné dôsledne rozlišovať spôsobenú škodu ako následok konania páchatela a konečnú výšku nároku poškodeného na náhradu škody. Keďže bolo preukázané, že neoprávneným konaním obžalovaného došlo k výrubu stromov v hodnote 3.673,43 eura, čím došlo k dokonaniu prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že UPS Liptovský Hrádok si škodu nahradilo neskorším predajom tohto dreva inému subjektu, a preto si v tomto konaní náhradu škody ani neuplatňuje.

Obžalovaný konal nielen v rozpore so všeobecným záväzným predpisom, ktorý v § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch stanovuje povinnosť mať predchádzajúci písomný súhlas odborného lesného hospodára, ale konal aj v rozpore s čl. 3 bod 1 zmluvy o výkone služieb lesníka, ktorú uzatvoril s UPS Liptovský Hrádok pred začiatkom výkonu svojej funkcie, a ktorá obsahuje klauzulu, že predmetom výkonu služieb bude vyznačovanie ťažby dreva v spolupráci s OLH. V tomto prípade sa tak nestalo, pretože OLH vylúčila telefonické odobrenie na vyznačenie a výrub ťažby v danej lokalite a v danom rozsahu. Podľa § 66 písm. d/ zákona o lesoch, všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o vyznačovaní ťažby dreva a písomnom súhlase na jej realizáciu (§ 23 ods. 1), ciache, iných povolených označeniach a ich registrácii, označovaní vyťaženého dreva ciachou alebo iným povoleným označením (§ 23 ods. 4), postupe vyznačovania ťažby a označovania vyťaženého dreva pri uplatňovaní harvesterovej technológie, dokladoch o pôvode dreva a jeho preukazovaní, vedení evidencie a uchovávaní dokladov o pôvode dreva osobami, ktoré prepravujú, skladujú a spracúvajú drevo (§ 24 ods. 1 a 4). Uvedeným všeobecne záväzným právnym predpisom je vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 232/2006 Z. z. o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva, ktorá v § 2 ods. 6 presne určuje, že pri náhodnej

ťažbe dreva, po ktorej vzniká holina, označujú sa len hraničné stromy po obvode plochy holiny, a to nezmazateľnými ležatými písmenami „X“ bielej farby, tieto hraničné stromy sa potom nerúbu, uvedená skutočnosť vyplynula aj z výpovedí svedkov Ing. C., P. X., že takto označené stromy majú na mieste ostať, avšak hranica, po ktorú sa malo rúbať tam už nebola, čiže pri ťažbe sa išlo za hranicu označeného.

Pre úplnosť súd ešte poukazuje na skutočnosť, že svedok P. X. nebol v prípravnom konaní vypočutý kontradiktórne (bol vypočutý pred vznesením obvinenia), preto súd na jeho výpoveď zo dňa 19. 8. 2014 neprihliadal, a vzal do úvahy len to, čo svedok vypovedal na hlavnom pojednávaní dňa 8. 2. 2017, rovnako tak aj u svedka F. B., ktorý v prípravnom konaní vypovedal dňa 9. 12. 2014. Výpoveď svedka B. však nepriniesla ku skutkovému stavu zásadné skutočnosti. Z výpovede svedka Ing. B. je zrejmé, že pokiaľ mal s obžalovaným dobré vzťahy a pozitívne skúsenosti s jeho prístupom k plneniu pracovných povinností, je logické, že ich takto prezentuje aj vo svojej výpovedi a obžalovaného hodnotil kladne. V čase skutku však už došlo k zmene OLH a zmene pomerov v UPS Liptovský Hrádok, medzi obžalovaným a OLH Ing. C. boli vzťahy napäté a z rôznych dôvodov sa medzi nimi nevytvorila taká dôvera, ako medzi obžalovaným a svedkom Ing. B.. Navyiac svedok k okolnostiam spáchania skutku nemohol relevantne vypovedať, pretože sa o nich mohol dozvedieť len od obžalovaného alebo iných osôb, keďže pre UPS Liptovský Hrádok v čase skutku už nepracoval.

Na základe vykonaného dokazovania súd ustálil, že obžalovaný F. F. tým, že v presne nezistenom čase koncom mesiaca máj 2014 dal pokyn na výrub stromov nachádzajúcich sa v lokalite zvanej F., k. ú. E. X., okres E. F. v poraste č. XX na parcele č. KN-C 2073, ktorá je vedená ako lesné pozemky a patrí Urbárskemu pozemkovému spoločenstvu Liptovský Hrádok, mestská časť L., a na základe tohto jeho pokynu bolo vyrúbaných 80 stromov (78 ks smrek obyčajný, 1 ks jedľa biela, 1 ks buk lesný), pričom z odborného vyjadrenia mal súd preukázanú hodnotu vyrúbaných stromov vo výške 3.476,38 eura (znalecké dokazovanie preukázalo hodnotu vo výške 3.673,43 eura, čím bol naplnený zákonný znak rozsahu trestného činu - väčší rozsah a urobil tak bez predchádzajúceho písomného súhlasu odborného lesného hospodára a bez vyznačenia ťažby, čím sa svojím konaním dostal do rozporu so všeobecne záväzným právnym predpisom na úseku lesného hospodárstva, konkrétne s ustanovením § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, teda svojím konaním vo väčšom rozsahu vyrúbali stromy. Obžalovaný je zároveň plne trestne zodpovedným subjektom a keďže uvedeným konaním obžalovaný naplnil všetky znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, súd ho uznal vinným z jeho spáchania.“

Krajský súd ďalej poznamenáva, že pokiaľ sa skutkové závery prvostupňového súdu zakladajú na vnútornom presvedčení, získanom po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a tieto závery boli vyvedené na podklade úplného zistenia skutočného stavu veci a úvahám, ktorými sa k takýmto záverom došlo, nemožno vytknúť nedôslednosť alebo vnútorné rozpory, nemožno im potom v prospech obžalovaného úspešne odporovať odvolaním len preto, že súd mohol dospieť aj k iným záverom, keby sa bol spravoval inými úvahami.

Súd prvého stupňa sa zaoberal a vysporiadal s návrhmi na dokazovanie, skutkovou a právnou argumentáciou strán v konaní pri dodržaní princípov kontradiktórnosti konania. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Krajský súd po preskúmaní hodnotenia dôkazov vykonaných okresným súdom nezistil, že by súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa zákona v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a vykonané dôkazy by vyhodnotil jednostranne v neprospech obžalovaného.

Právna kvalifikácia súdeného skutku ako prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona, v znení účinnom do 31.8.2015, aj podľa názoru krajského súdu zodpovedá správnym úvahám súdu prvého stupňa v tomto smere a všetkým zákonným predpokladom na posúdenie prejednávaneho skutku práve podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení.

Prečinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Trestného zákona (v znení účinnom do 31.8.2015), sa dopustí ten, kto v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na úseku lesného hospodárstva vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, alebo ich vyrúbe, potrestá sa

odňatím slobody až na tri roky. Ustanovením sú chránené stromy a krovy na úseku lesného hospodárstva pred nedovolenými a škodlivými zásahmi, najmä pred ekologickými ujмами spôsobenými nelegálnym výrubom stromov predovšetkým v chránených krajinných oblastiach, v ktorých platí zvýšený stupeň ochrany (národné parky). Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatela, ktorý v rozpore s predpismi na úseku lesného hospodárstva vo väčšom rozsahu poškodí alebo zničí strom alebo ker, prípadne ich vyrúbe. Subjektom tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný subjekt). Z hľadiska subjektívnej stránky sa pri tomto trestnom čine vyžaduje úmyselné zavinenie. Podľa § 124 ods. 1, ods. 3 veta prvá Trestného zákona, škodou sa na účely tohto zákona rozumie ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo jeho iná ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach. Pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrňuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona, škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy.

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, ťažba sa môže vykonať len po vyznačení ťažby a na základe písomného súhlasu hospodára. Vyznačenie ťažby sa nevyžaduje pri výchove lesa v lesných porastoch s vekom do 50 rokov. Písomný súhlas na ťažbu sa nevyžaduje pri prečistkách bez predpísaného objemu ťažby dreva v platných programoch starostlivosti o lesy.

Podľa § 2 ods. 6, ods. 7 vyhlášky č. 232/2006 Z.z. Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky o vyznačovaní ťažby dreva, označovaní vyťaženého dreva a dokladoch o pôvode dreva, pri náhodnej ťažbe dreva, po ktorej vzniká holina, označujú sa len hraničné stromy po obvode plochy holiny, a to nezmazateľnými ležatými písmenami x bielej farby; tie stromy sa nerúbu. Pri náhodnej ťažbe dreva, po ktorej nevzniká holina, vyznačujú sa jednotlivé stromy bielym farebným znakom podľa odseku 1; vývraty, zlomy do troch metrov výšky a suché stromy bez kôry sa nevyznačujú.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 citovanej vyhlášky písomný súhlas na ťažbu dreva sa vydáva na tlačive uvedenom v prílohe č. 3; uchováva sa do konca platnosti programu starostlivosti. Súhlas podľa odseku 1 sa vydáva až po vyznačení stromov určených na výrub a po výpočte objemu dreva určeného na ťažbu podľa § 2 ods. 8 a 9.

Odvolací súd v posudzovanom prípade ďalej zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Obžalovaný odvolanie založil aj na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Ani krajský súd sa nestotožnil s obhajobou obžalovaného, že sa nedopustil konania, ktoré mu je kladené za vinu.

Odvolateľ primárne namieta v podrobnom odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní.

Legitímnym dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku nemôže byť len nové prejednanie veci súdom prvého stupňa a bez ďalšieho rozhodnutie podľa predstáv jednej zo strán v konaní - v prejednávanej veci odvolateľa. Odvolací súd nezistil, že hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa nebolo založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne. Nezistil, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa nie sú logicky odôvodnené. V dôsledku tohto zistenia nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že odvolateľ na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa nevykonania dokazovania ohľadne ekologickej škody treba dať za pravdu obžalovanému, že pri trestných činoch proti životnému prostrediu sa škodou rozumie súhrn ekologickej ujmy a majetkovej škody, pričom majetková škoda v sebe zahrňuje aj náklady na uvedenie životného prostredia do predošlého stavu. V aktuálnom štádiu trestného konania neprichádza do úvahy riešenie otázky tzv. ekologickej ujmy, a to s poukazom na rešpektovanie zásady zákazu „reformatio in peius“, nakoľko odvolanie proti rozsudku bolo podané len samotným obžalovaným (v jeho prospech).

Neobstojí ani odvolacia námietka obžalovaného, že postup súdu prvého stupňa pri pribratí nového súdneho znalca do konania nebol v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku. Krajský súd po preskúmaní spisu zistil, že okresný súd nepochybil, keď prokurátorovi uložil, aby po podaní obžaloby v konaní pred súdom sám zabezpečil vypracovanie znaleckého posudku z odboru lesníctvo.

Z obsahu spisového materiálu je zistiteľné, že prokurátorka Okresnej prokuratúry v Liptovskom Mikuláši prítomná na hlavnom pojednávaní po vylúčení svedka K. C. uviedla, že je toho názoru, že v danej veci je potrebné vypracovať znalecký posudok s tým, že ak súdneho znalca do konania nepriberie samotný súd, navrhla, aby bolo hlavné pojednávanie odročené na primeranú dobu a bol poskytnutý priestor prokuratúre na pribratie znalca, ktorý by mal dostatočne dlhú dobu na vypracovanie znaleckého posudku. Z obsahu zápisnice o priebehu hlavného pojednávania konaného 3.10.2018 vyplýva, že súd hlavné pojednávanie odročil na neurčito za účelom zabezpečenia znaleckého posudku z odboru lesníctvo prokuratúrou.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Krajský súd v Žiline v uznesení, sp.zn. 1To/20/2018 z 15.5.2018 okrem iného vyslovil právny názor, že v danej veci na určenie výšky škody (rozsahu výrubu stromov ako obligatórnej stránky súdeného trestného činu) nepostačovalo písomné potvrdenie, ktoré bolo vypracované podľa vyjadrenia obžalovaného odborným lesným hospodárom, ale vhodnejší sa javil znalecký posudok vypracovaný súdnym znalcom z odboru lesníctvo. Odvolací súd uviedol, že pre posúdenie, či sa má odborný problém dokazovania objasniť v rámci odbornej činnosti, alebo na jej posúdenie treba do konania pribrať znalca, je rozhodujúce správne zhodnotenie zložitosti objasňovanej skutočnosti orgánom činným v trestnom konaní a súdom. Je nepochybné, že Trestný poriadok pojem zložitost' objasňovanej skutočnosti nedefinuje, takisto neurčuje, aké skutočnosti sa považujú za jednoduché, zložité, obzvlášť zložité, výnimočné a obzvlášť závažné prípady, na ktoré treba osobitné vedecké posúdenie. Pri hodnotení stupňa zložitosti toho-ktorého prípadu orgán činný v trestnom konaní a súd postupujú na základe vnútorného presvedčenia, teoretických, ako aj praktických skúseností a znalostí, ako aj na základe judikatúry. Za jednoduché prípady sa vo všeobecnosti považujú prípady, pri ktorých nie je problém s ich právnym hodnotením. Odvolací súd prejednávajú trestnú vec nepovažuje za jednoduchý prípad.

Treba uviesť, že je výlučne nielen právom, ale i povinnosťou súdu v záujme náležitého zistenia skutkového stavu určovať rozsah dokazovania, avšak ak by sa za vyššie uvedených okolností, keď v konaní vznikli pochybnosti o správnosti vypracovaného písomného potvrdenia ohľadne výšky škody, ktorú mal spôsobiť svojím protiprávnym konaním obžalovaný, a súd prvého stupňa by sa rozhodol doplniť dokazovanie znaleckým posudkom, na ktorý účel by pribral do konania súdneho znalca s požadovanou špecializáciou, tento postup by nebol správny, pretože by bol v rozpore s ustanovením § 2 ods. 11 Tr. por. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje aj iniciatívu súdu pri vykonávaní dôkazov, avšak jej hranice končia tam, kde začínajú hranice spravodlivého procesu (§ 2 ods. 7 Tr. por.) a hranice rovnosti strán v konaní pred súdom a kontradiktórneho procesu (§ 2 ods. 14 Tr. por.).

Doplnenie dokazovania môže súd urobiť aj z vlastnej iniciatívy, v danom prípade to navrhla aj jedna z procesných strán (prokurátor), krajský súd v uvedených súvislostiach považuje za potrebné uviesť, že Trestný poriadok účinný od 1.1.2006 upustil od zásady objektívnej pravdy, pričom v súčasnosti platí tzv. zásada náležitého zistenia skutkového stavu - § 2 ods. 10 Tr. por. Táto zásada zahŕňa:

- zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie,
- povinnosť orgánov činných v trestnom konaní obstarávať dôkazy z úradnej povinnosti (označuje sa aj ako vyhľadávacia zásada),
- právo strán obstarávať dôkazy,
- povinnosť orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou pristupovať k objasňovaniu okolností a vykonávaniu dôkazov svedčiacich proti obvinenému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obvineného.

Krajský súd v závere zdôrazňuje, že okresný súd v predmetnej veci postupoval v zmysle § 277 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého: „Pri odročení hlavného pojednávania súd môže uložiť, aby dôkaz zabezpečila strana, ktorá ho navrhla vykonať alebo na jeho vykonaní trvá, alebo z ktorej návrhu takáto potreba vyplynula. To neplatí, ak dôkaz priamo alebo nepriamo navrhol obžalovaný a z charakteru dôkazu je zrejmé, že obžalovaný ho sám zabezpečiť nemôže.“ a v duchu § 240 ods. 4, tretia veta Tr. por., podľa ktorého: „Ak sa navrhuje výsluch svedka alebo znalca a navrhovateľ oznámi, že nemôže zabezpečiť jeho prítomnosť na hlavnom pojednávaní a žiada preto súd o jeho predvolanie, treba uviesť údaje o jeho totožnosti a bydlisku, inak súd vykonanie tohto dôkazu spravidla odmietne.“, a tak umožnil prokurátorovi realizovať aj jeho právo na dôkaznú iniciatívu v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. i § 119 ods. 3 Tr. por.

Takýmto postupom okresný súd nestratil postavenie nestranného riešiteľa sporu, keď neopomenul, že strany trestného konania sú si v konaní pred súdom rovné (§ 2 ods. 14 Tr. por.) a proces musí byť spravodlivý ako celok bez toho, aby súd niektorej zo strán, najmä však prokurátorovi, pomáhal pri preukazovaní a dokazovaní skutku.

Pokiaľ prokurátor znalecký posudok z odboru lesníctvo zabezpečil prostredníctvom povereného príslušníka PZ, ktorý uznesením podľa § 142 ods. 1 Tr. por. do konania pribral súdneho znalca z odboru Lesníctvo, odvetvie Odhad hodnoty lesov, takýto postup prokurátorovi nemožno vytknúť. Navyiac, z obsahu spisu vyplýva, že obžalovaný v zákonnej lehote nepodal sťažnosť proti uzneseniu o pribratí znalca pre vecné dôvody, ani pre osobu znalca. Krajský súd preto uzatvára, že znalecký posudok, ktorý vo veci vypracoval súdny znalec Ing. Ján Mazurek, je dôkazom získaným v súlade so zákonom. V uvedených súvislostiach treba uviesť, že ani krajský súd nemá pochybnosti o logických a presvedčivých záveroch znalca uvedených v znaleckom posudku ohľadne výšky škody a rozsahu činu. Ak obžalovaný nesúhlasil so závermi súdneho znalca, nič mu nebránilo, aby si na svoje náklady zabezpečil znalecký posudok podľa § 119 ods. 3 Tr. por. a tento v konaní predložil ako dôkaz.

K výroku o treste

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela.

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa názoru krajského súdu súd prvého stupňa pri rozhodovaní o treste zohľadnil všetky rozhodné okolnosti a príslušné zákonné ustanovenia. Trest bol ukladaný v zmysle zásad pre ukladanie trestov, prihliadajúc na generálnu a individuálnu prevenciu, proporcionálnosť a tiež personálnosť trestu.

Krajský súd v zmysle vyššie uvedených právnych úvah, s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák. (tzv. prevahu poľahčujúcich okolností), zistil, že okresný súd uložil obžalovanému zákonný trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, teda na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zákonným podmienkam zodpovedá aj podmienené odloženie tohto trestu na skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.